

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIÓDICH SATÍRICH

HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LITERARI

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 céntims cada número per tot Espanya

Números atrassats 20 céntims.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas.
Cuba y Puerto Rico, 4.—Estranger, 5.

INTERIORS CÉLEBRES.

Dorrac y C.^a, editor.—París.

EMILI ZOLA, EN LO SEU GABINET DE TRABALL.

COSAS DE CASA.

¿Qué diuhen? ¿Si Barcelona es seria y formal? Vaya, lo més formal y seria que pujan imaginarse.

Lo que hi ha, que aquell ditxo que canta que *'ls testos se semblan á las ollas*, no es completament veritat.

L' Ajuntament barceloní, fill del sufragi de Barcelona, com si diguessim *test* de la nostra olla, no se 'ns sembla gens ni mica.

Per judicar de la seva formalitat, no s' ha de fer altra cosa que arribarse á la plassa de Catalunya.

Allí hi ha un *barracón* sobre 'l qual va construirse una especie de colomar. L' Ajuntament s' adoná de que 'l tal colomar estava fora de la llei y maná derribarlo.

Los *colomistas* van fer lo pagés, lo municipi s' empipá de veras y amenassá ab ferlo tirar á terra per la seva gent, si 'l colomar no desapareixia dintre 'l terme d' una senmana.

Han passat... ¿saben cuántas senmanas han passat?... Catorze ó setze; tres ó quatre mesos.

Y 'l colomar continúa sobre 'l *barracón* tan tranquil com si tal cosa, á tall de pregoner mut de la energia del nostre municipi...

Barcelona podrá ser, en efecte, seria y formal; pero... ¡'l nostre Ajuntament!...

¡Oh!...

Mirin lo que passa en un altre assumpto.

Tothom s' exclama del mateix: no se senten més lamentacions que aquestas:

—¡Aquestos tranvías, que 'ns privan materialment lo pas!

—¡Aquestas jardineras, que 'ns amenassen continuament la existencial!

—¡Aquestos ómnibus, que prenen la via pública com terreno conquistat!

No hi ha cap exageració en dir que en certs llocs de Barcelona la circulació dels que van á péu es poch menos que impossible.

La Rambla, 'l pas de Canaletas, lo passeig de Colón, son golfos ahont lo marino més expert naufraga per poch que 's descuydi.

Aquí hi ha un tranvia parat, allá un ómnibus de través, allí una jardinera que ve com un llamp, més amunt una *condal* que li fa la competencia, més avall un' altra que va ab los caballs desbocats...

Lo transeunt qu' ha d' atravesar, se queda estupefacte davant d' aquell problema d' impossible solució, y per més que calcula y medita no sab cóm sortirsen.

Si espera que la situació s' aclari, esperarà fins al dia del judici; si s' empenya en passar, morirá sota las potas dels caballs ó las rodas dels vehículs.

¿Qué fer? ¿qué no fer?...

La opinió pública ha declarat que aixó no pot continuar; que 'ls carrers son per tothom y no exclusivament per las empresas d' ómnibus y tranvías.

Hi ha massa carruatjes, massa *condals*, massa *jardineras*; ¡no hi cab tot aixó á la Rambla!

—Pero... ¿no va dir l' arcálde que ho arreglaria?

—Si, senyors. Y sembla que ho ha arreglat d' aquesta manera: llegeixin lo que diuhen los diaris:

«Dentro de pocos días empezarán á circular

»los coches de tres nuevas empresas de ómnibus, »que pasarán por la Rambla...» ¡Tres!

¿Qué tal? ¿lo veuhen l' *arreglo*?

Si no 'l troban, búsqinlo ab un fanal.

Pero no ab un fanal *eléctrich*.

En las escuelas en que se estudia física diu que ja ho ensenyan. Lo mestre pregunta al deixeble:

—¿Qu' es llum eléctrica?

—Una llum molt clara y molt bonica, sino que sempre va malament.

Los que ho ductin, que 's prenguin la molestia d' observar los fanals *eléctrichs* que hi ha colcats en algúns llocs de Barcelona.

Apart del temps que passan pujant y baixant —perque hi ha uns homes que sembla que tenen la missió de ferlos ballar continuament—aquells fanals fan tot lo que vostés vulgan, menos donar claror.

Ara 's tornan vermells, ara blaus, ara verts, ara despedeixen un raig d' espurnas y llensan carbonets encesos, ara 's posan á grinyolar com si tinguessin un dimoni á dintre, ara agafan un tó esmortuhit que dona tristesa, ara s' apagan del tot...

L' altre vespre la meytat dels llums *eléctrichs* de la Rambla van apagarse totalment, permaneixent en aquest estat més de deu minuts...

¡Y son tantas las estonas que quedan apagats!...

Ara un d' aquí, ara dos d' allá, ara un parell de cada banda, no hi ha moment que no 's vegin algúns fanals *adormits*...

Jo ja ho engiponaria aixó.

¿Per qué la paga l' Ajuntament á la Companyia de la electricitat? ¿perque 'ls seus llums fasin claror?

Pues al portarme 'l compte á fi de mes li diria:

—Tants llums, á tant cada un, son tant, verbi gracia, mil duros. ¿Es aixó lo convingut?

—Si, senyor—diria la Companyia eléctrica, parant la má.

—Esperis—continuaría jo:—mil duros, trayentne 'l temps que 'ls fanals están apagats, qu' es sempre la meytat del que haurían d' estar encesos, quedan cinch cents. Tingui, aquí tó cinch cents duros, y estén en paus.

—¡Oh! ¡que lo convingut son mill!

—També lo convingut es donar claror. y no deixarnos á las foscas.

La Companyia probablement faria mala cara; pero de fixo que l' endemá 'ls llums la farian bona.

* *

Qui l' ha feta bona també es la mare de Déu de la Mercé.

Aquest any se queda sense festas.

¿Qué s' han fet aquells temps, de *patilluda* memoria, en que la festa major de Barcelona atreya á aquesta ciutat mils y mils forasters que s' encantavan davant de las arcadas de gas, sota 'ls grupos de banderas y al voltant de las numerosas orquestas que sonavan per tot arreu?

Estos, Fabio, ¡ay dolor! que ves ahora... carrers tristos y solitarios, reventavan llavors d' animació y d' alegría. Barcelona era un niu de fadas, un palau encantat, la realisació d' un d' aquells somnis de las *Mil y una nits*...

Llavors lo municipi destinava una carretada de duros á obsequiar y festejar la seva augusta patrona...

¡Mils, mils duros!...

CAPS DE BROT.

LEOPOLDO ALAS (CLARÍN).

Novelista de primera,
critich dels que pican alt,
en lo mercat de las llettras
sa firma es de las que val.

Avuy ¡pena causa dirho!... avuy s' ha de con-
tentar con tres pesetas.

Es dir, no precisament ab tres: ab setcentas
cinquanta, que l' Ajuntament ha enviat al rec-
tor de la Mercé perque li combini una festa fa-
miliar y decorosa.

Diguém ab lo poeta:

¡Lo que va de ayer á hoy!...

A. MARCH.

À SOLAS AB ELLA.

SONET.

Ja comprench que degut á mon deliri,
la mort fins puch trobá en tas abraçadas,
perque es tan lo que 't vull y 'l que m' agradas
perque al teu contacte 'm fonch igual que un ciri.

Ja 'm veig ab una cama al cementiri
si ab tos brassos m' apretas més vegadas;
mes, morir de las tèvas apretadas
per mi es un gran plaer y no un martiri.

Jo vull tos petonets, vull tas caricias,
encare que motivin tals delicias
una mort com dius tú, trista y segura.

Y puig que 'm portará á la sepultura
l' amor que 'm fas sentir ¡ay! abramenos,
y ara que hi som á temps, aprofitemnos.

A. ROSSELL.

EXCURSIONS D' ISTIU.

*De Berga á Sant Llorens.—Un encontré.—Lo pl
de las tres brancas.—Sant Llorens dels Pitèus.
—La Font Pudenta.—De Sant Llorens á Sol-
sona.—Rentant bugada.*

Tot just ratllava l' alba, quan vaig eixir de
Berga, camí de Sant Llorens dels Pitèus. Set
horas llargas de un camí de gos separan las dos
poblacions montanyesas; pero ¿quí s' arredra de
ferlas, tenint dalit, al saber que ha de atravessar
un país salvatge, pintoresch, plé de accidents
naturals qu' encantan la mirada, é impregnat
de perfúms bosquetans qu' esponjan los pul-
mons?

¡Amunt y foral Prompte queda Berga darrera
la montanya de Queralt. Lo camí pedregós va
enfilantse per un córrech estret y vorejat de al-
tas cimias rocosas, pèl fons del qual se despenya
un torrent espumejant y ruidós. Lo santuari de

Queralt á la esquerra, ab sos cinch para-llamps á las teuladas y construhit sobre un cingle no 's pert de vista durant una llarga estona: á la dreta un poblet escampat qual nom no recordo, una gran montanya plena d' herbatjes y un sens fi de remats de llana estiuejant y regalantse.

Amich Moliné, aquí t' hauria volgut veure. ¡Ab quina pressa t' haurias tret la cartera de la butxaca pera pendre'n un apunte!... ¿Preguntas de qui? ¡De qui havia de ser!... De un capellá; pero, no 't cregas: d' un capellá de bosch, ó si t' agrada més encare, d' un capellá singlá. Jové, moreno, galtinflat, robust, caminava á pas de llop, la sotana arromengada fins á la cintura, á las camas unas calsas blavosas de cotó viat, als peus mitjas negras d' estám y espardeñas de cinch vetas. No li faltava més que 'l trabuch. Portava barret de teula y atravesat á la cinta del barret, y á tall de plomero, un brot de boix.

Ja desde aquest encontre res més havia de trobar que 'm cridés l' atenció sino 'l famosíssim pi de las tres brancaas, senyor de una petita canca rodejada de bosquina, que porta 'l nom de Campillonch y dista de Berga tres horas.

Figuréuvos un pi qual soca rebassada de uns quatre metros d' alsada, tres homes no poden abressar. D' aquesta soca surten tres brancaas altas, finas, simétricament colocadas, totas tres de igual extensió y de la mateixa gruixaria. Ni prenent las midas geométricament se construhiria una obra més armónica. De las tres brancaas y á la mateixa altura surt lo cimall que forma la capsalada del pi. Altura del arbre: 30 metros. Allá está, al bell mitj de la petita plana, sol, aïllat, majestuós. Per véure'l y extassiarse davant de aquest monument del regne vegetal pot ferse un viatge. Y aquest pi t' tanta fama entre 'ls montanyesos, com en Pi y Margall entre 'ls ciu-

tadans. ¡Quin goig faria 'l pi de las tres brancaas en la Parch de Barcelona!...

* * *

Desde Campillonch á Sant Llorens s' han de fer encare quatre horas faixugas de baixadas y pujadas continuas. Mes al fi se deixa l' ayguavés del Llobregat y se segueix lo del Cardoner. Boscos espessos (la llenya allí no t' preu per la dificultat de tréurela), alguna que altra casa de pagés, vivint miserablement de las patatas que cull en las escalonadas quintanas; ara una font fresquíssima, ara un rieral impetuós; per camins tortuosos placats á las vessanas de la serra y altres en zig-zag, escalonant una altura, se va deixant enera la provincia de Barcelona y s' penetra en la de Lleyda.

En cert punt del cami la vista no pot ser més selvática: á la dreta un apilotament de montanyas sobre las quals se destacan los aspres turrons de Pedra-fosca; á la esquerra las retalladas montanyas de Busa, vestidas en la part baixa de roures y pinedas. Allá haurian de anar, pintors cataláns amichs dels grans espectacles de la naturalesa.

Y avant sempre. Las ayguas de Valls, que forman una riera impetuosa, s' han de vadejar tres voltas, avants de arribar al Cardoner, que relisca al peu de la montanya de Sant Llorens. ¡Oh, amor al treball de la rassa catalana! Allá al peu del cami s' alsa una vella fábbrica, moguda per l' aygua del riu. En ella s' hi fila la llana y s' hi teixeix lo cotó. ¡Una fábbrica en un país salvatge, del qual, la carretera més aprop dista sis horas llargas! Tots los transports qu' exigeix la industria se fan á l' llo de matxo y per camins impracticables. Los gastos de transport se saldan mermant lo jornal del treballador. ¡Figuréus lo que guanyará 'l pobre infelís!... Y encare feyna hi haja, que lo qu' es las huelgas en aqueli recó de món no son pas conegudas!

Desde la fábbrica al poble, mitja hora, que 's converteix en mitja horassa, per ser la pujada molt dreta y estar empedrada de palets cantelluts. Quan jo vaig ferla lo sol estabellava las pedras. Per postres de la jornada un plat tan calent com aquell, n' hi ha per ferhi escarafalls.

* * *

Sant Llorens dels Pitèus s' extén en un replá de la montanya, formant una especie de quadrat. A cada cayre de quadrat hi ha una porta, y damunt de la porta balcones y finestras de las habitacions, de manera que al que hi arriba se li figura més qu' entrar á un poble, ficarse en una casa.

Lo poble es estret, costarut y pedregós. Tè un hostal regular, á ca 'n Tecu, qual duenyo á més d' hostaler es ferrer, y en temps de molta feyna ajuda al metje á assistir als malalts. Allá vaig dinar; tenint ocasió de saborejar entre altra virosta, unas quantas costelletes de una carn tendra y fina y un bon tall de formatje de Gósol qu' es molt rich. Un formatje fet de llet d' ovella, gustós com lo de Roquefort y sense verdet ni estadants.

Per emplear la tarde vaig pendre la resolució de baixar á la font pudenta. A tres quarts d' hora del poble y á la ribera esquerra del Cardoner raja aquesta font, qu' entrega al riu tota una mola d' aygua. No posseheixo nota de las sustancias que conté; pero de sofre 'n tindrà molt, á jutjar per l' olor y 'l gust de l' aygua y de magnesia 'n tindrà també, atés lo bè que s'

DEL NATURAL.

Dos manobras sense feyna,
una minyona, una dida...
(«Centro dels desocupats»
ó Pla de la Boqueria.)

assenta al ventrell. Se li atribueixen virtus maravilloses principalment contra 'ls brians y humors. Allá acuden los malalts, medicantse á la mida del seu gust, y molts d' ells s' hi posan bons. Vaig trobarhi, entre altres, á un peixater de Barcelona que prenía un bany de peus en una marmita, després de haver escalfat l' aygua, que al sortir de la font es fresquíssima, sobre tres pedras, com qui va á fora á fer una arrossada.

A un hora de la font pudenta s' hi troba la font de la qual naix lo Cardoner. M' asseguren que 'l paissatge es hermosísim; pero era ja tart y vaig renunciar á anarhi.

Sant Llorens dels Piteus y 'l santuari de la Verge del Hort, que s' alsa á una hora de distancia del poble, sobre un cingle, varen ferse famosos en la guerra dels set anys, ab motiu de la expedició que hi feren los milicianos de Barcelona, castigats pèl Capitá general, á causa dels grans rebomboris que hi havia hagut á la capital, quan la crema dels convents. Sembla que ab tot y ser gent de ciutat, se bateren com uns héroes, en aquell pais tan aspre, tan costarut y pedregós. Jo encare he conegut *veteranos* que al parlar de Sant Llorens dels Piteus los hi queya la baba.

En la passada guerra era un poble obert á las partidas carlistas y á las columnas de tropa. En un poble tan petit s' hi havian arribat á allotjar columnas de deu mil homes. Carlins y liberals pagavan lo gasto y 'l poble n' anava gras.

—Es veritat—me deya un fill de la població—que haviam de satisfèr contribució al govern y contribució als carlins, pero ¡avuy poguessém tornar á pagarlas!...

La característica dels alredors de San Llorens, poble voltat enterament de montanyas, es lo pedruscall. N' está tan plé y es tan menut y tan fort, que si sigués possible extreure'l y transportarlo, may més s' hauria de picar grava per adobar las carreteras de Catalunya.

* *

Si no están cansats encare, llévinse ab mi avants de las quatre del mati, y acompányime fins á Solsona. Son sis horas de marxa; pero las farém en un instant, dat que 'l camí no ofereix los accidents pintorescos, que 'l qu' hem recorregut poch ha desde Berga á Sant Llorens.

Es precis primer guanyar un alt turó, passar per un corriol obert entre dos rocas talladas á plom, enlayrarse, á través de un pais desolat, sembrat de timbas y sense un arbre. Se compren desseguida que 'ls arbres hi faltin, sabent que alló que sembla un desert es un *bosch del Estat*. Los boscos del Estat generalment son tan pelats, com las caixas de la Hisenda. Desde aquellas alturas rasas se dominan perspectivas

molt extensas. A mitj dia, una part de la Sagarra y las crestas caracteristicas del Montserrat: á ponent las serras que vorejan lo curs del Segre; al nort y á llevant barreras d' altas montanyas.

Quan comensa la devallada se troban alguns boscos de pins. Lo pi de aquellas alturas no es com lo de aquí baix: es recte y llis de tronch, té la fulla curta y rabassuda y un color molt marcat de vert de catre. Dels pins nostres (se 'n troban més avall) no 'n diuhen pins, sino pinassos.

A mitj camí se troba un hostel pobre y fumat, l' hostel del Cap de la plana. La plana es una carena pedregosa, interminable. Després se va baixant, baixant sempre. Dalt de un turó s' alsa una rectoria; al peu corre un torrent. Del fondo del torrent pujan fins al camí xiscles y riallas de dona.

—¿Qué hi ha?—pregunto.

Y 'l guía m' ho senyala: dos ó tres majordonas rentant la bugada, y 'l rector enrahonant. ¡Viva la gresca!

Per últim, després de passar y repassar una vintena de vegadas un rieral tortuós, bastant escás d' aygua, s' arriba á la episcopal ciutat de Solsona.

Una ciutat episcopal, actualment sense bisbe.

Reposemhi y fins á la ^{*} ^{*} ^{*} próxima senmana, que terminarem l' excursió.

P. DEL O.

LA VEU DEL CAMP.

—Contribucions... filoxera... cens... total no 'ns queda res. ¡No es pas tot hu ser *menistre* ó haver de fer de pagés!...

Pagesos de Vilafranca,
pagesos de prop d' Ordal,

¡NO PODRÍA SOPORTARHO!

¿Per qué, digui, quan li parlo
de amor que fa tant temps
li professo, nena hermosa,
cada volta més intens:
del mí separa la vista,
aquests ulls de firmament,
mentres sa boca de rosa,
rich tresor de dolsa mel
no 'm dòna 'l si, que ambiciono
gosantse ab lo mèu torment?

Per favor, diguim la causa
dels seus continuos desdenys:
¿es potser qu' arriba á odiarme?
¿ó li soch indiferent?
¿potsé 'm troba massa pobre
ó tal volta estrany y lleig?
tréguim, tréguim d' aquests duptes;
diguïho, diguïho, francament.

Si no posseheixo fortuna
prou pena 'n tinch jo mateix,
pero en cambi, uns quatre quartos,
tinch, molt útils y complerts;
si la mèva cara es lletja
y lo mèu cos estrafet
á dintre del mèu pit guardo
un cor noble, pur y bell,
mes vosté voldrà un Adonis
que bè prou que se 'l mereix
per sé hermosa y més perfecta
qu' una Venus de Rafael...
(Volia dir del Ticiano
que pèl cas es lo mateix.)

No crech pas qu' arribi á odiarme
puig jamay cap mal li he fet
ni crech que estimi á un altre home
sentne tan pura é ignocent.
¿Que no 'm vol respondre, hermosa?
Somriu.. vamos, ja comprench:
si sa boqueta de grana

me dava 'l si de repent,
y encare més si 'm donavan
sos dolsos llabis, un bés,
y los seus ulls melancólichs
clars miralls del blau del cel
sols un instant m' inundessin
del seu foch mágich y ardent,
de fixo jo moriria...
Sempre y quan, Dèu 'm matés.

P. TALLADAS.

DEL MÉU HORT.

... ¡S coneix que ningú 'l sap aquell amagatal
de peixos, perque si 'l pastorot se 'n hagués ata-
layat, bè prou que 'ls hauria tret com mil dimo-
nis!... ¡Oy, ell que per una granota seria capàs
de aixugar una platja d' aygua com la bassa del
molt de Dalt! ..

Aixó anava pensant un dia d' istiu á la mitj-
diada mentres tothom dormia, tot arreglant la
nyinya y m' embutxacava un tupí plé de cuchs.
Lo dia avants, vorejant, tot cassant, lo *Torrent*
fosch, havia vist en un gorch un estol de peixos
que feya fredat, y com altrás vegadas fent molts
preparatius y somniant grans pescadas, tornava
á casa mitj rostit pèl sol, ab dos ó tres peixets
com lo dit xich, essent la riota de tots, volia
aquella tarde, sense dir res á ningú y com aquell
qui diu d' amagatotis, sorprendre á tothom ab
una enfilada de peixos groixuts com lo coll del
bras.

De casa al *Torrent fosch* hi ha més de mitja
hora, distancia si bè petita pèl mèu dalit que
may s' acabava, prou llarga per amararme de
savor, tenint en compte, que per fer més via cer-
cava las dreceras y viarans y que feya una ca-
lorassa tremenda.

¡Quin baf despedia la soleya en aquella hora!
Las emanacions de la rehina que degotava pèls

CATALÀNS.

donas ab caputxa blanca
y, per fi, algùn animal.

pins se barrejava ab la flayra del espigol y de la farigola; la blancó dels romanins florits se entrellessava ab los llampants colors de las ginesteras y gátosas coronadas de flor. Las pinyas s' estabellavan ab cruixidera, y com si las esclofollas fossin trempadas mollas d' acer, llessavan los pinyóns ab forsa. Las cigalas ab sa música enfadosa, s' hi feyan tan com podian; las abellas zumzavan de flor en flor; las saragantanas corrian per terra esbojarradas trencant alguna ordenada professó de formigas; los llargandaios prenian lo sol estirats pèls clapers ab perill de escalibarse, y una serpassa virolada com una mala cosa, que si 'm descuido trepitjava, 'm va mitj esborronar.

Vaig arribar al torrent. Solzament algùn ¡xap! de las granotas tirantse á l' aygua, interrompia son rumoreig que de bassal en bassal y de gorch en gorch, llepant las pedras y espurnejant la molsa anava saltironant cantant cansóns. Las fullas de 'ls árbres que á clap á claps sombrejavan la corrent y sas gorgas no més se movian una miqueta, com si frisosas anyoressin á la marinada que cada tarde anava á bressarlas y á refrescarlas á copia de petóns.

Sortí sense fer fressa á l' envista del gorch que 'l dia avans havia contemplat, y del mateix modo, á més d' una bolió de peixos menudets, llangers y bellugadissos com l' argent viu, de escata platejada que ab lo sol brillava, de tant en tant, ab majestat, ab parsimonia, lo mateix que un canonge vanitós, de las balmas ombrívolas sortia algùn peixás d' esquena negra, gros, rabassut, crusava 'l gorch ab ceremoniosa pausa, remenant la cua y desapareixia altrá volta en las oscuras concavitats de la roca. ¡Ah! no vaig estarm'hi gayre, no, contemplant aquell bè de Dèu de animals!...

Penedit de no portar un cabás ó cistellot per posarlos, vaig arrancá un jonch bèn llarch y grouxut per enfilarlos, vaig enfilat los cuchs en los ams y ¡zàs! com aquell qui clava una xurria-

cada 'ls tiro al bell mitj del gorch. Tot just lo suro va arribar á l' aygua, quan ja una bellugadissa de peixos petits se disputavan la carnada donantse empentas y fent capbussóns com la quitxalla més entremaliada. ¡Ara!... ¡ara!... ¡es hora de tirar! deya entre mi cada volta que 'l suro trontollava, pero al mateix temps me detenía, y feya bè, perque aquella maynada no més encetava 'ls cuchs sense engolirlos, donchs no eran prou capassas sas boquetas blancas y esquifidas.

De fit á fit me aguaytava lo suro á riscos de quedar hipnotisat, quan de prompte, en l' extrem del gorch va apareixer un peixarro que al menos feya un pam de llargada. S' en degué atalayar de la gresca qu' hi movia la patuleya, perque tot seguit, dret com una fletxa, va fer rumbo cap als ams. Tan bon punt me va semblar que picava, clavo estrabada y... ¡minyóns de Dèu! lo peix encare fugí, pero lo pitjor va ser que 'ls ams se varen quedar entortolligats dalt la brancada de l' alzina que 'm feya ombra.

Prou ne vaig fer de brobaturas per desengantxarlos, pero ¡cal tot va ser inútil... ¡Qu' en vaig dir de disbarats!... Ab una estiragassada vaig trencá 'l fil, ab quimera vaig rompre la canya llensantla dintre 'l gorch, vaig rebatre lo tupí dels cuchs contra una roca y com un ca foll vaig sortir d' aquell torrent jurant que may més tornaria á pescar ab canya.

Ab aixó, vostés se pensarán que no vaig agafá res; pero com s' errarian de mitj á mitj, dech ferlos á saber que embadocat ab los peixos no vaig veure un cap de boira que desfentse ab aygua y pedra 'm posá com nou antes de arribar á casa, y que bona pila de dias vaig anar rancó com un ànech á causa del dolor reumátich que vaig pescar.

QUIM ARTIGAYRE.

¡POBRE DONA!

ORIENTAL.

Ajeguda ab indolencia,
en riquíssima otomana
de vellut y puntas finas
s' está la bella Zoraida;
la dels ulls color de cel
y abrusadora mirada;
la de llabis coralins,
la que rosas té per galdas;
la de rossa cabellera,
y de mans conternejadas.

Del seu pit, d' en tant en tant
molt fondos sospirs s' exhalan,
y está pàlida, molt trista
cabis-tiva y pensi-baja.

Mes no d' amor son las penas
que entristeixen á Zoraida,
ni tamoch es cap desdeny
lo martiri de son ànima.

Lo senyor de un gran imperi
l' hi dona tot quan demana...
¡Fins la vida donaria!
(si pogués disposar d' altre.

Ella disposa, quan vol,
de quatre centas esclavas,
y de mil doscents eunuchs,
que per servir-la s' afanyan.

Ella té bonichs palaus,
y jardins ab moltes plantas
que li donan fruits molt dolços,
y flors que 'l aire embalsaman.

Mes ¡ay! tot aixó y molt més,
donaria sens tardansa
si en cambi, d' aixó li dessin
un bon tall de botifarra...
Vianda que prohibeix
menjar, la lley musulmana.

LLUIS SALVADOR.

LLIBRES.

TRAGEDIAS per D. VICTOR BALAGUER.—Formant los volúms XXVIII y XXIX de la colecció completa de las obras del ilustre poeta catalá, qual producte íntegre se destina á sostenir y fomentar la Biblioteca-Museo de Vilanova y Geltrú, acaban de publicarse tan notables produccions, que sens dupte son las que més contribuirán á perpetuar la fama de son autor. Res nos cal dir dels quadros trágichs de Balaguer, en los quals desfilan algunas de las figuras més culminants de la Historia, sorpresas en los moments més interessants de la seva existencia. Figuran en lo volúm primer las obras tituladas: *La mort de Anibal, Coriolá, La sombra de Cessar, La festa de Tibulo, La mort de Nerón, Safo, La tragedia de Livia y La última hora de Colón.* Cada una de aquestas produccions va acompanyada de correctas traduccions en vers castellá degudas á acreditats autors.—Lo según volúm compren: *Lo quant del degollat, Las esposallas de la morta y Los Pirineus,* trilogia, en gran part inédita, qu' es l' última producció de caràcter dramátich que ha escrit lo Sr. Balaguer. Ab tot y ser la darrera, es tal vegada la més notable de la colecció.

Esperém véurela en escena exhornada ab la

música que ha escrit lo mestre Pedrell, convertint *Los Pirineus* en una nova tentativa en pró del establiment de la ópera espanyola.

Algúns fragments que 'n coneixém fan honor al mestre y corresponen dignament á l' obra del poeta.

MONOGRAFÍAS DE CATALUNYA per J. ROIG Y VINADELLE.—En lo fascicle III que tenim á la vista continúa la descripció metódica de la ciutat de Barcelona. Adornan lo text algúns primorosos grabats reproduhint edificis y vistas de nostra capital.

APUNTES ECONÓMICO-ADMINISTRATIVOS, per ENRIQUE CUNILLERA.—Compendiada en un reduhit número de páginas, dona 'l Sr. Cunillera las reglas més necessarias para dirigir una casa de comers dedicada á las grans empresas. Lo senyor Cunillera, en lo seu treball nos fa saber qu' es Secretari de D. Manuel Girona, càrrech que pot haverli reportat no poca experiencia. Lo folleto s' ocupa de tot: de obras públicas, carrils, minas, ayguas, camins, banca, industrias, etcétera, etc., etc. L' únich negoci que no menciona es la consrucció de fatxadas de catedrals.

LEONOR, comedia infantil en dos actes deguda á la ploma de D. Vicens Ferrer, professor laich, escrita exprofsa pera 'ls alumnos del Colegi laich del casino *El Progreso* de Sant Andrés de Palomar.—Aquesta obreta, basada en lo pensament de un article francès, cumpleix perfectament lo propòsit del seu autor.

Lo número de la revista *L' Avenç* corresponent al mes d' agost, conté un notable article de D. J. M. Guardia, titulat: *La font de vida*; un hermós quadro de costúms del Sr. Pons y Massarín, titulat: *Lo secret de 'n Balins, De Barcelona á Montserrat á peu*, notas de una excursió per D. Lluís de Romero; una poesia de Goethe, esmeradament traduhida pèl Sr. Maragall y una secció de noves. L' article del Sr. Romero está adornat ab zincografias.

RATA SABIA.

¡HO FARÉ!

De tan esperar cansat
avuy m' hi determinat
lo meu plan á declarar-te;
no sé si t' enfadaré
mes sigam franca, Mercé,
¿qu' 'n trech de tan esperarte?

Hi notat de molts vehins
é ignoro quins son sos fins,
que 'm miran de mala mena,
calcula tú 'l compromís
si jo no 'n fés cas omís
tirant-mho tot á l' esquena.

Mes si 'm segueixen mirant
d' un modo aixís tan constant
veig clar qu' estich bèn perdut,
puig si per no darmen pena
m' ho tiro tot á l' esquena
me tornaré geperut.

UN CAFETÍ A MÁLAGA. (Dibuix de J. Blanco Coris.)

—Si fuese V. tan barbian
que me prestase unos cuartos...—

.....
(D' aixó, allí, y á tot arreu,
sol dirsen doná un sablasso.)

Passa l' un:—¿Qué fas parat?
¿Qué esperas la caritat?
¡Per tú si qu' es tot ganancia!
—¿Qué potser fas de puntal?
Lo qu' es ara á aquest portal
no hi faltará vigilancia.

Y tots per igual:—Adiós,
no 'm creya que fessis l' ós
¿qué ja ho vol la tèva mare?...
Y hasta 'l tèu barri en conjunt
per municipal de punt
diu que 'm vol pendre desd' ara.

Y tot per tú Merceneta,
tot per tú... (y per la pesseta
que 'm sols posar á la mà)
sense l' amor que 'm corseca
(y l' estar faltat de teca)
ja hauríam renyit temps há.

Mes á la fi m' hi cansat,
ja estich tip d' estar plantat
esperante tot lo dia;
y aixó arreglarho es precis
puig que tú tancada al pis
no sabs lo que fastidia.

Ves que 't sembla del nou joch,
una pesseta es molt poch
perque jo 't vinga á la saga,
ab aixó t' ho dich formal,
més dinés, menos jornal.
Y... ó sino 'm declaro 'n vaga.

J. ABRIL VIRGILI.

ACUDITS.

En un tribunal:
Lo fiscal:—Miri qu' es singular... Més de quin-
ze vegadas ha estat vosté en aquesta sala.
L' acusat:—¿Y aixó qué tè que veure?... ¿Que
per ventura no hi vé vosté cada dia?

MR. EUGON.

En un ball:
—¿Qué tal, Jaumet, la tèva balladora?
—Noy, 't dich que no tocava de peus á terra.
—Donchs á mi m' ha semblat que no 'n sabia
massa.
—Just.
—¿Y per qué has de dir que no tocava de peus
á terra?
—Perque sempre 'ls tenia damunt dels mèus.

E. LLOCENIPA.

En lo Parch, escoltant la banda municipal:
—¿May dirias qu' es lo que m' agradaria més
sentir tocar?—deya un industrial-añionat al re-
clám.
—¿Qué?
—Un solo de bombo.

J. ABRIL VIRGILI.

Entre dos xavals:
—Lo tèu pare es fill de...
—Lo mèu pare es fill de Gracia. ¿Y 'l teu?
—Lo mèu es fill del avi.

DOMINGO BARTRINA.

Dos crachs, al sortir del Circo Equèstre, feyan
comentaris sobre una pantomina que havian
vist y que 'ls hi havia agradat de una manera
extraordinaria.

Y l' un deya al altre:

—Sabs, Tóful, que s' explicava molt bè aquell
que feya 'l mat?

P. S. Pou.

MÁXIMAS —Digas sempre: *De aquesta aygua
no 'n beuré...* després que l' hajas beguda.

∴ Alló de *caminant, caminant* se va á Roma,
no ho creguis. A lo menos has de anar ab vapor
fins á Civitavecchia, ó sino preguntaho á un pe-
legri.

∴ Lo pobre y 'l rich son iguals. ¿Saben lo
que tenen de comú? Que l' un no se sembla de
res al altre.

T. T. T.

ROMEA.

Comensan ja á sentirse las primeras alenadas
del hivern.

Lo qual que 'ls teatros de *idem* se preparan
pera obrir las portas á la major brevetat.

Va aquest any á la vanguardia lo de *Romea*,
que dona demá la sèva funció inaugural ab l'
aplaudit drama de D. Frederich Soler *La ronda-
lla del infern*, quals representacions degueren
suspendres al tancar-se la temporada última.

TIVOLI.

¡Hem sentit música! ¡Hem sentit la verdadera
música, l' art sublim de Beethoven, Wagner y
Meyerbeer!

Los que hem tingut la sort d' assistir á las so-
lemnitats musicals donadas per la *Societat de
concerts de Madrid* podém dir que 'ns hem ele-
vat momentáneament á las regions serenas ahont
l' art es un sacerdocí y la sèva práctica un culto
sagrat.

May, may s' havian sentit á Barcelona con-
certs de tanta importancia, mérit y trascenden-
cia com los que la orquesta que dirigeix lo mest-
tre Mancinelli ha donat al *Tivoli*. No hi ha més
allá, no pot demanarse més art, més primor, més
gust, més delicadesa de execució.

La *Societat de concerts* no consta de cent indi-
viduos, sino de cent *mestres*, cent músichs con-
sumats, que baix la maravellosa batuta de 'n
Mancinelli arriban allá ahont no ha arribat nin-
gú y fan exclamar á tots los que tenen la fortu-
na de sentirlos:

—¡Aixó, aixó es música!

Las dimensiones de LA ESQUELLA no 'ns per-
meten fer una revista detallada de las diverses
pessas contingudas en los programas que s' han
executat, ni aquilatar detingudament lo seu va-
lor; bastará dir que en los concerts del *Tivoli* hi
han tingut cabuda obras de Beethoven, Saint-
Saens, Liszt, Grieg, Wagner, Mancinelli, Men-
delshon, Nicolai y Meyerbeer.

Expressament deixém d' incloure en aquesta
enumeració lo nom del célebre violinista belga

PESCADORS DE CANYA.

Sis horas de cara al aygua
ab heróica obstinació,
y tot per pescá un trist burro,
un cranch... y una insolació.

Viextemps, perque sens dupte mereix lo lloch d' honor. La seva *Polonesa* de concert, qual execució descansa especialment sobre 'ls violíns, ha sigut la pessa culminant, la coronació del éxit de la *Societat de concerts* de Madrit. La orquesta que toca tan magistralmente aquella *Polonesa*, la orquesta que conta ab aquells vint primers violíns que executan *nemine discrepante* passatjes erissats de tantas dificultats, pot anar á tot arreu del món ab la seguretat del triunfo.

Y posém fi, perque d' altre modo no acabariam may.

La impressió que causa la *Societat de concerts* es d' estupor: lo recort que deixa, inextingible. Després de sentir-la ¿qué pot sentirse més?

Los cinch concerts—perque 'ls tres anunciats han hagut de augmentarse á instancias del públich—han sigut cinch victorias, cinch festas solemnes que may més s' olvidarán.

Acabém enviant un aplauso al insigne mestre Mancinelli, un altre á la *Societat* y... ¿per qué no? un altre á Barcelona per haver respost tan bè á la fama que d' ilustrada y admiradora del art verdader li reconeix tothom.

NOVEDATS.

Res de nou. *Ki-ki-ri-ki*, *Proceso del canón* y altras perras lleugeretas. Aixó sí, de públich y d' aplausos no 'n vulguin més.

CATALUNYA.

Ha debutat la companyia Mesejo. A fi de judicarla ab més coneixement de causa, deixarem per la proxima semana 'l parlar d' ella y de las obretas que ha estrenat.

GAYARRE.

Diumenje va tenir lloch, ab lo *Roberto*, lo benefici de la senyora Bassi, que 's despedí del públich en companyia del tenor Angioletti.

Al cantar la beneficiada, junt ab lo citat tenor, després del *Roberto*, lo dúo del quart acte dels *Hugonots*, 'l entusiasme de la concurrencia 's desbordá, obligantlos á sortir á la escena infinitat de vegadas, entre aplausos delirants.

CIRCO EQUESTRE.

Los aficionados al género pantomimich están d' enhorabona. Quan s' haja acabat

d' expreme la farsa *Robert Macaire*, s' estrenará una nova pantomima: *Un milagro de la Virgen de la Paloma*.

Esperém que 'l clero no hi tindrà res que dir.

N. N. N.

Aixís comensa la circular que per conmore 'l cor dels arcaldes de la Provincia ha publicat en lo *Butlletí Oficial*, l' Excm. Sr. D. Manuel Vianco:

«El grito de dolor que el pavoroso siniestro de pueblos hermanos hiere el alma, etc., etc.»

¡Pobra gramática castellana! Y sobre tot ¡pobre sintáxis!

Dónquinli al período las voltas que vulgan y no sabrán qui dona aquest crit de dolor, ni qué fereix l' ànima, lo crit de dolor ó *el pavoroso siniestro*.

¿Será 'l cataclisme de Consuegra ó l' alocució mateixa, que per la mostra mereix també 'l dictat de cataclisme gramatical?

* * *

Ja sé lo que dirá 'l Sr. Vivanco:

—Senyors: l' espectacle dels horrors de Consuegra y Almería m' ha afectat de tal manera, que, en aquells moments de conmoció, ni menos sabia lo que m' escribía.

Queda, per consegüent, absolt de aquest pecat d' istil.

Tant més quan lo Sr. Vivanco, després de tot, es un de aquells governadors que no saben mostrar a la premsa.

Y havent de fer mal á algú, sempre es preferible que 'l fassa á la gramática. Aquesta á lo menos no se 'n sent.

¿Qué passava á la comandancia de municipals?

Una cosa molt senzilla y molt cómoda. Los periodistas que hi anavan diariament en busca dels partes, quedavan ab un pam de nas.

Sempre se 'ls feva la mateixa resposta:—No ha passat res.

Y encare que 's robessin pisos y rellotjes y roba dels terrats y tot lo robable, no passava res.

Es á dir, si: passava 'l bou per bestia grossa.

* * *

De aquesta manera, adoptant aquesta táctica, Barcelona semblava la ciutat més tranquila del mon.

Ja hi havia qui deya:—No hi ha com tenir un comandant de municipals conforme: los lladres y demés gent de mal viure li tenen una por tan declarada, que ni gosan á piular. Ja ho veuen, ni en una senmana, ni en una quinzena, ni en un més, la premsa ha pogut dar compte de cap malifeta.

Aquest resultat se lograva sens més que fent fonedissos los partes, desantlos, no ensenyantlos á ningú.

Y no veyan los tontos, cegats per l' afany de donarse llustre, que anant seguint la cosa aixís, dintre de poch hauria pogut dirse:

—Ja no hi ha lladres á Barcelona: la guardia municipal sobra... ¡Licenciuela!

La caritat á Madrid en favor dels pobles inundats:

Van sortir los periodistas á postular pels carrers, y va succehir, entre otras cosas, lo següent que conta un periódich:

«Las cocineras llamaban á los periodistas para darles *el producto de la sisa de hoy.*»

¡Po...obres chi...cas!...

Escriuen de Solsona qu' en lo Centro Católich de aquella ciutat s' ha donat una representació del drama de Frederich Soler, titulat *Lo rector de Vallfogona* ab la particularitat de no haverhi pres part cap dona.

Tots los papers de dona se suprimiren.

Inclús lo paper de majordona del famós doctor D. Vicens García.

¡Quina censura pels capelláns que 'n tenen!

Consentirla en la realitat y suprimirla en lo teatro... si ho entench que 'm pelin.

L' afició als toros, després de haver atravesat los Pirineus, se va extenent qu' es un gust.

Aixís per exemple, á Paris, un nebot del senador M. Dich y dos amichs seus, s' han presentat á Angel Pastor suplicantli que 'ls hi ensenyi l' art del toreig.

Angel Pastor probá de desenganyarlos, pero no haventho pogut conseguir, los hi proporcioná una carta de recomendació perque siguessen admesos en calitat de *novilleros* en la Plassa de Torres de Madrid.

¡Y després dirán que no aném en camí de conquistar á la Fransa!

Lo distingit escriptor que acostuma á favorirnos ab alguns treballs en prosa y en vers, suscrits respectivament ab los pseudónims de Xavier Alemany y de Follet, nos participa que hi ha á Barcelona un subjecte anomenat Santiago Marsal y Escayola, que de algún temps ensá ha donat en la gracia de atribuhirse la paternitat dels indicats escrits.

No tenim, donchs, cap inconvenient en desenmascarar á qui de tal manera pretén engalanarse ab pompas agenas. L' escriptor que usa 'ls pseudónims de Follet y de Xavier Alemany no es ni ha sigut may lo Sr. Santiago Marsal y Escayola.

¡Qué pagaría ell de saberho fer tan bè!

Sembla que ha arribat l' hora dels accidents, desgracias y cataclismes.

Com si todas las líneas férreas s' haguessen posat d' acort, no passa dia que en un punt ó altre del mon no ocorri un descarrilament, un xoch, la rotura de un pont ó l' esllabissament de un túnel.

Corra aquests dias per la premsa una llista de accidents de aquestos, ocorreguts en l' espay de 72 dias, los quals ascendeixen á 165. Més de dos cada dia.

* * *

¡Qui ho havia de dir!

A principis del present sigle, los nostres avis, avants de emprendre un viatge en diligencia, preñian los sacraments.

Si las cosas van seguint aixís, dintre de poch las personas que conservin un mica de fé, haurán de fer lo mateix al anar á emprendre un viatge en ferrocarril.

Lo próxim diumenje carreras de velocipedos en lo Saló de Sant Joan.

He vist lo programa y l' espectacle promet ser interessant, tant per l' importancia de las carreras, com per la hermosura dels premis que hi ha á guanyar.

Sabém que 'ls més hábils velocipedistas de Barcelona y altres punts d' Espanya se disposan á disputarse'ls.

¡Avant y fora! No podrá dirse de aquest espectacle que *no puga anar ni ab rodas.*

* * *

Y á propósit de velocipedos.

Ultimament á Fransa s' ha celebrat un concurs de bicciclistas, consistient en fer lo viatge de anada y tornada desde Paris á Brest, en tot una distancia de 1,200 kilómetros.

207 velocipedistas van disputarse 'l premi, ha-

LA VIDA A LONDRES.

Un escura-xameneyas.

ventlo guanyat un tal Terrón, que feu lo viatge rodó en 70 horas, sense pendre altre aliment que algudas tasses de caldo, y sense reposar ni dormir.

Ab aixó ha demostrat que si 'l velocipedo es de ferro, lo velocipedista autor de aquesta has-sanya, es de ferro també.

Diumenje passava un matrimoni de Caldas de Montbuy pèl moll de Atarassanas.

La creu 'ls devia pesar y acordaren tirar-la á l' aygua.

Aixis ho feu lo marit á la seva dona, pero ora tal la forsa que empleá per lograrho, que per efecte del mateix balans, ell hi caygué també.

Dintre de l' aygua, desconfiat de que s' ofer gués, encare volia fer servir un ganivet pe-metxar á la seva cestella. Per últim un' ànima compasiva va tréurels del compromís en que 's trobavan.

Si ni l' aygua de mar logra rebaixar los fu-gots de aquesta infortunada parella, bè podrém dir que 'l seu mal no t' remey.

Demá 'l meu estimat company *La Campana de Gracia*, publicarà 'l número extraordinari corresponent al més de setembre.

Naturalment que no deixarà de commemorar aquella gloriosa revolució del any 68, tant més gran y admirable, quan més de lluny se mira. La distancia l' engrandeix.

Figuran en lo número primorosos dibuixos y molt notables escrits.

Dimars, á ls una de la tarde, meri casi repen-tinament á la vila de Ripoll, l' antich y conegut llibreter D. Eudalt Puig.

Honrat, laboriós y de bellissims sentiments, lo Sr. Puig era una persona sumament apreciable, y tan en lo comers com en la vida privada sapi-gué ferse sólidas y numerosas amistats.

Descansi en pau lo nostre bon amich y tinga la seva familia la resignació necessaria pera so-portal un cop tan tremendo, com irreparable.

Han sigut entregats als tribunals de justicia alguns individuos qu' en la vehina vila de Gra-cia 's dedicavan á treure dimonis del cos.

—Pero, senyor—deya un subjecte que creu en aquestas cosas—¿no 's dedican també 'ls cape-llans á fer exorcismes? ¿Cóm es que als capellans no 'ls agafan?

Resposta de un escéptich:

—Ja veurás, noy, no t' hi fiquis. Tal vegada las autoritats consideran que 'ls únichs qu' están en condicions d' entendre ab los dimonis son los capellans.

L' Ajuntament de Mataró ha confiat las classes nocturnas destinadas als treballadors als pares Maristas, possessionats del colegi de Valduvia desde que van ser expulsats de Fransa, sens dupte perque eran massa bons minyons.

Los tals pares Maristas s' han proposat mono-polisar la ensenyansa en totas las poblacions ahont poden, y l' Ajuntament de Mataró fa tot lo necessari per favorirlos.

Ab tot y que, la majoria d' ells, ab tot y la llarga fetxa que portan d' estancia á Espanya, no han lograt encare apendre l' espanyol.

¿Ne volen una proba? Sométinlos á un exámen.

L' altre dia *El Suplemento* deya que un pro-fessor de lengua espanyola de un de aquests co-legis francesos participava als seus deixebles que se sentia malalt, dihent:

—«¡Ah, señores: yo soy muy malo hoy!»

Traducció literal de:—¡Ah, messieurs: je suis très malade aujourd'hui!

Davant de semblants barbaritats, no hi ha més que dirlos:

—Veurás, mestre, treute la sotana y tórnete'n á Fransa, que potsé 't posarás bè.

Llegeixo en la *Renaixensa*:

«A Arbós lo dissapte últim, durant la tempe-stat que desearregá en aquella comarca, una es-purna eléctrica caygué en una casa de camp, matant duas infelissas criaturas de 14 á 16 anys.»

¡Vaya una espurna!... ¿Qué hauria succehit si en lloch de ser una espurna hagués sigut una centella?

Suposo que *La Renaixensa* haurá traduhit del ma'aixo trossó espurna eléctrica de chispa eléc-trica.

Per lo tant, no será extrany que 'l dia menos pensat nos diga que tal ó qual fulano va collir una espurna colossal.

FILLAS D' EVA.

Blanca com un glop de llet,
ròssa 'l mateix que un fil d' or
y jaquests ulls!... Crèguinme, apártinse,
que fa agafar mal de cor.

Sense considerar que 'ls castellans de las bo-
ratxeras n' acostuman á dir *chispas*.

Una anécdota curiosa.

Estavan fentse 'ls ensaigs per estrenarse al
Cairo la ópera *Aida*, y 'l tenor Fancelli, que si-
gué 'l primer Radamés, seguint las instruccions
del *libretto*, al final del acte tercer entregava
la espasa al gran sacerdot.

Una persona d' alta representació va obser-
varli que un guerrero no havia d' entregar may
la seva espasa á cap sacerdot, y si sols al sobe-
rá ó á algún altre príncep de la milícia. Tant y
tant van dirli, que 'l tenor decidí consultar tele-
gráficamente lo cas ab Ghislanzoni, autor del
llibre.

Aixís va ferho, enviantli 'l següent telégrama:
«Dech entregar la espasa al gran sacerdot?
Resposta pagada.»

Lo poeta Ghislanzoni, que era un home molt
tranquil y de molt bon humor, li va respondre:

«Si l' espasa es de fusta, li podéu entregar;
pero si es de metall preciós no 'us ne fihéu.»

En una fonda de sisos.
Un parroquiá fa present al mosso que desitja
parlar ab l' amo.

Compareix aquest á veure qué se li oferia.

—L' he cridat—diu lo parroquiá—pera ferli pre-
sent que á la llista hi ha una errada de imprenta.
Miri que diu aquí.

L' amo llegint:—*Postres variados*.

—Donchs miri aixó—exclama ensenyantli una
poma mitj podrida que acababan de servirli.—
¿No li sembla que la llista hauria de dir: *Postres*
averiados?

Un oncle que deixa una herencia considerable,
ha arribat als últims.

—¡Vull véurell!... ¡Vull véurell!...—crida un seu
nebot que acaba de arribar de fora y qu' es lo
presunt hereu del pobre malalt.

La criada que 'l cuyda li observa:

—Senyoret: lo metje ha ordenat que guardi
repós absolut. Consideri que la més petita im-
pressió que rebés podria matarlo instantánea-
ment.

—Per aixó mateix—exclama 'l nebot ab la
major injenunitat.

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO.

1. XARADA DOBLE.—*A-mi-ga.—Sar-gan-ta-na.*
2. ID. 2.ª—*Do-ro-te-a.*
3. ANAGRAMA.—*Magre Germá.*
4. CONVERSA.—*Tia.*
5. TRENCA-CLOSCAS.—*La rondalla del infern.*
6. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Oriental.*
7. INTRÍNGULIS.—*Pito.*
8. GEROGLÍFICH.—*Quatre panys tancan fort una porta.*

XARADAS.

I.

No ters si estás enterat
que per 'quí corra la veu
que aviat duré la creu;
es cinch dir: seré casat.

LÓPEZ-EDITOR. Llibreria Espanyola. Rambla del Mitj, número 20, Barcelona.—Correu-Apartat, N.º 2.

Demá dissapte, 26 de Setembre
 10 céntims NÚMERO EXTRAORDINARI 8 páginas
 DEL POPULAR SENMANARI

LA CAMPANA DE GRACIA

en recort de la REVOLUCIÓ DE SETEMBRE y per celebrar la

→ FESTA MAJOR DE BARCELONA ←

Text y dibuixos de reputats escriptors y distingits artistes.

Obras de EMILIO ZOLA

		Plas.			Plas.
A la dicha de las damas.	Un tomo 8.º	3	Magdalena Ferat.	Un tomo 8.º	3
Alegría de vivir.	Dos » »	6	Misterios de Marsella (Los).	Dos » »	5
Aneta Micoulin.	Un » »	3	Naná.	Un » »	3
Bestia humana (La).	Dos » »	6	Nuevos cuentos á Ninón.	Un » »	3
Caída del padre Mauret (La).	Dos » »	5	Obra (La).	Un » 4.º tela	5
Confesión de Claudio (La).	Un » »	3	Pot-Bouille.	Dos » 8.º	6
Conquista de Plassans (La).	Dos » »	5	Ralea (La).	Un » »	3
Cuentos á Ninón.	Un » »	3	Su excelencia Eugenio Rougon.	Dos » »	5
Dinero (El).	Dos » »	6	Teresa Raquin.	Un » »	3
Ensueño (Le réve).	Un » »	4	Tierra (La).	Un » »	4
Fortuna de los Rougon (La).	Dos » »	5	Última voluntad (La).	Un » »	3
Germinal.	Dos » »	6	Una página de amor.	Un » »	3
L'assommoir (La Taberna).	Un » »	3	Vientre de París (El).	Dos » »	5

Obras de LEOPOLDO ALAS (CLARÍN)

		Plas.	FOLLETOS LITERARIOS	Plas.	
La literatura en 1891 (en colaboración).	Un tomo 8.º	2	Un viaje á Madrid.	Un tomo 8.º	1
La Regenta.	Dos » »	6	Cánovas y su tiempo.	Un » »	1
Su único hijo.	Un » »	4	Apolo en Pafos.	Un » »	1
... Sermón perdido.	Un » »	3.50	Mis plagios.	Un » »	1
Pipá.	Un » »	4	A 0.50 poeta.	Un » »	1
Nueva campaña.	Un » »	3.50	Rafael Calvo y el Teatro Español.	Un » »	1
Mezclilla.	Un » »	3.50	Museum.	Un » »	1
Solos de clarín (edición ilustrada).	Un » »	4			

Obra nova

MEMORIAS DE UN POLISSON

PER
 M. Figuerola y Aldrofeu

AB DIBUIXOS
 DE
 M. MOLINÉ

Forma aquesta xispejant obreta un quadern en 4.ª y val

1 ralet per tot arreu.

Dentro pocos dias se pondrá á la venta la 2.ª edición de la popular novela

CARMEN

con una preciosa cubierta del artista

M. MOLINÉ

Su precio 2 reales.

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de dites obras, remetent l'import en llibransas del Giro Mútuu, bé en sellos de franqueig, al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. No responem de extravios, no remetent ademés 3 rals pel certificat. Als corresponals de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

PREGUNTA:

¿Qu' es lo primer que fa 'l burro, al sorti 'l sol?

RESPOSTA:

¡Sombra!

No tres qui 'm fa tant cinch-tres
pera no comendre encare
que casarme, ara com ara,
que 'm trobo sense dinés,
tres-quarta-quinta volguer
passar *dos-tres-quatre-cinch*.
¡Vaya las ganas que 'n tinchí
m' estim' més restar solter.
Així al menos si hi ha gana
jo pateixo y ningú més;
y si acás no tinch dinés
may ningú no me 'n demana.

Ara fóra diferent
si per cas se 'm presentés
una noya que tingués...
¿qué 't diré jo?... solzament
per pogué montá una *tol*.
Llavoras sí, desseguida
m' enredava per la vida.
Pero ab dona sense dot
¿qué redéu m' he de casar!...
Vaja que pots desmentí
tot quant se 't vinga *cinch* dí
sobre aquest particular.

Y si alguna tèva amiga
tè dinés y vol «senyó»
li pots dar ma direcció:
Boqueria, set, botiga.

Que vinga; enrahonarém:
y si es prou *quatre-primera*
y una *dos-hu* sandanguera
de segü que 'ns entendrém.

Y llavors podrás ben dí
tú primé que ningú més,
que per fi s' ha compromés
fo tèu amich

MARANGÍ.

II.

Un home de la *Hu-dos-prima*
al Calvo y Vico va aná,
y quan la *Tol* treballava
diu que tant s' entussiasmá

que á cops de puny y á patadas
á un *tercera* va matar.

DIUMENJE BARTOLA.

CONVERSA.

—¡Adéu, maca!

—¡Adéu, bufó!

—¿Vols venir á Miramar?

—Tinch feyna.

—¿Ahónt tens que anar?

—A comprá un xich de carbó
y después á la estació
avants que 's fassi de nit,
puig arriba de Madrit
lo mèu germá.

—¿Lo soldat?

—¡Si ja es mort!

—¿Donchs en Bernat?

—No, ca: 'l que entre 'l dos hem dit.

SERAPI GUITARRA.

ENDAVINALLA.

Sens mí res fóra l' artista
ni 'l poeta res faria,
ningú desarrollaria
ni 'l més petit pensament.
De la forma soch company
puig lluny d' ella may estich.
Lector: cavilant un xich
me trobarás al moment.

UN DE LA VALL D' ARÁN.

ANAGRAMA.

Cert día que pescava
vora un riu en Janot,
si no hi soch se plantava
un *total* á la *tot*

P. V. BOTIGUER.

TRENCA-CLOSCAS.

ROSA DE PIQUEA ARAGA.

VALLS.

Formar ab aquestas lletras lo títul de una parodia ca-
talana

FRANCISCO BARBER.

LOGOGRIFO NUMERICH.

1 2 3 4 5 6 7 8.—Riu de Catalunya.
8 7 4 4 5 6 7.—Vila catalana.
3 7 4 3 5 4.—Ofici.
3 5 4 6 7.—Poble de Catalunya.
4 5 1 7.—Instrument agrícola.
6 7 8.—Animal.
4 5.—En lo solfeig.
2.—Vocal.

B. PACU MIR.

GEROGLIFICH.

LA
ERA
P K
4
4
VIRV
A.

N. ARGEREP.

BARCELONA:

Imprenta de Lluís Tasso, Arch del Teatro, 24 y 26.